

Granskning av elevers trygghet och studiero i grundskolan

Hultsfreds kommun

December 2022

Michaela Nyman, certifierad kommunal revisor

Gustaf Almqvist, revisionskonsult

Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hultsfreds kommun genomfört en granskning av trygghet och studiero. Syftet med granskningen är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet med trygghet och studiero.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att barn- och utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet med trygghet och studiero.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning
Säkerställer nämnden att det finns tydliga och kända riktlinjer och rutiner för arbetet med trygghet och studiero?	Ja
Säkerställer nämnden att arbetet med trygghet och studiero följs upp och utvärderas på enhetsnivå och på förvaltningsnivå?	Delvis
Säkerställer nämnden en regelbunden rapportering gällande arbetet kring trygghet och studiero till nämnden?	Delvis
Säkerställer nämnden att det vid behov vidtas aktiva åtgärder av skolenhet eller huvudmannen?	Nej

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- att barn- och utbildningsnämnden säkerställer en tillräcklig uppföljning och utvärdering av arbete med trygghet och studiero på såväl enhets- som huvudmannanivå.
- att barn- och utbildningsnämnden fastställer kvalitetsredovisning för grundskolan årligen samt säkerställer att uppföljning sker i närtid till avslutat läsår.
- att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att gällande styrdokument för frånvaro är kända och implementerade inom grundskoleenheterna. Vidare rekommenderas nämnden att utveckla styrande dokument till att omfatta främjande och förebyggande arbete mot frånvaro.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
Revisionskriterier	4
Avgränsning	4
Metod	5
Granskningsresultat	6
Riktlinjer och rutiner för arbetet med trygghet, studiero samt närvaro	6
Uppföljning och utvärdering på enhetsnivå och förvaltningsnivå	10
Regelbunden rapportering till nämnden	11
Åtgärder vid behov	13
Samlad bedömning	15
Rekommendationer	15

Inledning

Bakgrund

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Detta innebär att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet som utarbetats tillsammans med eleverna samt att det finns rutiner för att vidta åtgärder om störningar uppstår. Skollagen ger förutsättningar för att besluta om eventuella åtgärder som kvarsittning, omplacering, avstängning m m men också för att utreda allvarliga förseelser av elev som medför att ordningen störs men även om behov av särskilt stöd hos en enskild elev. Dessa ska dokumenteras.

I revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2022 framkommer att eleverna i åk 9 i som upplever studiero på lektionerna uppgår till 54,4 % i jämförelse med genomsnittet i landet på 61,9 %. De förtroendevalda revisorerna i Hultsfreds kommun har utifrån analysen beslutat att granska huvudmannens arbete kring trygghet och studiero.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen var att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet med trygghet och studiero.

Granskningen har besvarat följande frågor:

1. Säkerställer nämnden att det finns tydliga och kända riktlinjer och rutiner för arbetet med trygghet och studiero?
2. Säkerställer nämnden att arbetet med trygghet och studiero följs upp och utvärderas på enhetsnivå och på förvaltningsnivå?
3. Säkerställer nämnden en regelbunden rapportering gällande arbetet kring trygghet och studiero till nämnden?
4. Säkerställer nämnden att det vid behov vidtas aktiva åtgärder av skolenhet eller huvudmannen?

Revisionskriterier

- Kommunallagen (2017:725)
- Skollagen (2010:800)
- Av fullmäktige beslutade styrdokument relevanta för granskningen.

Avgränsning

I tid har granskningen avgränsats till läsåret 22/23 samt 20/21 och 21/22 vad gäller uppföljning. Granskningen har omfattat barn- och utbildningsnämnden och dess ansvar som huvudman för grundskolan. Granskningen har fokuserat på trygghet och studiero, men har även berört området närvaro/frånvaro vad gäller det förebyggande arbetet inom ramen för revisionsfråga 1 och det uppföljande arbetet inom ramen för revisionsfråga 3.

Metod

Granskningen har utförts genom granskning och analys av för granskningen relevanta styrande dokument (kommunövergripande samt för respektive skolenhet), dokumenterade uppföljningar, genomförda elevenkäter samt nämndens sammanträdesprotokoll.

Intervjuer har genomförts med:

- barn- och utbildningschef
- verksamhetschef grundskola
- representanter från elevhälsan vid de utvalda skolenheterna
- rektor vid de utvalda skolenheterna
- ett urval av lärare vid de utvalda skolenheterna

Totalt har 13 personer intervjuats. Fyra skolenheter har valts ut där urvalet gjorts utifrån aspekterna liten/stor enhet och central/inte central enhet. De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Revisionsrapporten har kvalitetssäkrats av Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor.

Granskningsresultat

Riktlinjer och rutiner för arbetet med trygghet, studiero samt närvaro

Revisionsfråga 1: Säkerställer nämnden att det finns tydliga och kända riktlinjer och rutiner för arbetet med trygghet och studiero?

Inom ramen för granskningen kommer vi i avsnittet även att beakta det förebyggande arbetet med närvaro/frånvaro.

lakttagelser

Enligt *gemensamt reglemente för den politiska organisationen i Hultsfreds kommun* (antaget 2020-11-09 § 112) ansvarar nämnderna för att organisationen inom verksamhetsområdet är tydlig och ändamålsenligt med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Vidare fastställs att barn- och utbildningsnämnden fullgör det som åligger kommunal nämnd inom det offentliga skolväsendet och vad som i övrigt åligger kommunen enligt skollagen och enligt lagstiftning inom skolområdet. Nämnden fullgör även uppgifter för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan samt ska främja samverkan mellan skola, socialtjänst och fritidsverksamhet för stöd och hjälp till ungdomar.

Övergripande styrdokument

Av kommunens *Mål och budget 2022*¹ framgår följande målsättning för barn- och utbildningsnämnden med bäring på trygghet:

- Eleverna är trygga i skolan

Vi noterar att det i mål- och budgetdokumentet *inte* framgår hur målet ska följas upp eller utvärderas. Inte heller framgår några övergripande målsättningar kopplat till studiero eller närvaro/frånvaro.

I intervju med barn- och utbildningschef framgår dock att en stor del av arbetet med bl.a. skolfrånvaro, drogproblematik samt hot och våld i Hultsfreds kommun bedrivs inom ramen för ÖSAM² och SoFriSko³. Enligt inkommen dokumentation är ÖSAM en övergripande samverkansgrupp där barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden är delaktiga. ÖSAM ska bl.a. arbeta förebyggande och har för år 2020 antagit en strategisk plan innehållande olika målsättningar med bäring på frånvaro och trygghet, bl. a. att utöka samverkan gällande minskning av giltig skolfrånvaro i kommunen, fortsätta ha en uppdaterad kartläggning av problematisk skolfrånvaro samt att alla barn och ungdomar i kommunen ska må bra. Vi kan inom

¹ Antagen av fullmäktige 2021-06-21 § 80

² ÖSAM - Övergripande samverkansgrupp mellan skola, fritid och socialtjänsten

³ SoFriSko - Samverkansgrupper mellan socialtjänst, fritid och skola inom ramen för ÖSAM

ramen för granskningen inte se att en strategisk plan för år 2021 eller år 2022 upprättats. Arbetet inom SoFriSko riktas enligt de intervjuade till enskilda elever.

Barn- och utbildningsnämnden har, utifrån utvärdering och analys av kvalitetsarbetet läsåret 20/21, fastställt fem prioriterade utvecklingsområden i *Plan 2024*. Planen är daterad 2021-10-31 och gäller perioden 2022-2024. Planen är övergripande för barn- och utbildningsnämndens verksamheter och ska prägla grundskolornas kvalitetsarbete för att nå de nationella målen för utbildningen. Vid protokollsgenomgång finns ingen spårbarhet av att nämnden antagit planen. Särskilt ett prioriterat område berör trygghet:

- Ett systematiskt trygghets- och värdegrundsarbete

I dokumentet framgår målsättningar inom respektive område. Av planen framgår *inte* hur målsättningarna ska följas upp eller utvärderas.

Inom ramen för granskningen har vi även tagit del av flertalet styrdokument, handlingsplaner, riktlinjer och rutiner med bäring på området trygghet och studiero. De förvaltningsövergripande dokument vi har tagit del av är:

- Handlingsplan mot hot och våld inom barn- och utbildningsförvaltningen⁴
- Riktlinje för förebyggande arbete mot hot och våld⁵

Styrdokumenterna för hot och våld syftar till att skapa trygghet för samtliga av verksamhetens medarbetare, elever och besökare vid hantering av en hotfull eller våldsamt situation och beskriver arbetssätt för förebyggande åtgärder, vid pågående händelse samt efter situation uppstått. Enligt styrdokumenterna ska verksamheten som bedrivs i skolan tillförsäkra att både elever och personal får arbeta i en god arbetsmiljö och att ingen ska utsättas för trakasserier, kränkningar, hot eller våld. Förebyggande insatser kan vara att kartlägga ställen i skolan där flest händelser inträffar (exempelvis genom enkätundersökning), normpåverkande åtgärder (ordningsregler), värdegrundsarbete, rastvakter samt schemaläggning (minska "håltime" och ha raster vid olika tillfällen). Uppföljning av händelse ska enligt styrdokumenterna ske i tillbuds- och olycksfallssystemet *KIA* samt meddela säkerhetssamordnare och närmaste chef. Registrering av anmälan om kränkande behandling ska ske i *KB Process*. Styrdokumenterna anger även att elevhälsan har ett aktivt ansvar över uppföljning kring elever.

I intervjuer beskrivs studieron i skolan variera mellan skolenheter men att den överlag har förbättrats under de senaste åren. Skolorna ordningsregler uppges sätta ramarna för att tillförsäkra eleverna studiero i undervisningen. Ordningsreglerna uppges i intervju med rektorer vid de utvalda skolenheterna ha utformats tillsammans med eleverna och revideras tillsammans med eleverna inför nytt läsår och uppges vara kända av personal och elever.

⁴ Dokumentet är odaterat. Vid protokollsgenomgång finns ingen spårbarhet av att nämnden antagit planen

⁵ Antaget av förvaltningsledningen 2021-10-20.

I intervjuer uppges tryggheten på skolenheterna kartläggas genom exempelvis trygghetsenkäter och intervjuer med elever. Det beskrivs även finnas både lokala trygghetsteam på respektive skolenhet samt ett övergripande trygghetsteam i syfte att få en samsyn mellan skolorna. Rektor, pedagogisk personal samt representanter från elevhälsan uppges ingå i trygghetssystemen.

Utöver ovan nämnda nämndspecifika styrdokument finns kommunövergripande styrdokument för hot och våld upprättade av kommunens personalkontor.

Förebyggande arbete för frånvaro

Barn- och utbildningsnämnden har i *Plan 2024* även ett prioriterat område med bäring på frånvaro, *Tillgängliga och kreativa lärmiljöer*, som innefattar en målsättning med bäring på närvaro/frånvaro; *Utbildningen ska främja närvaro och förebygga frånvaro*. Inom ramen för granskningen har vi även tagit del av handlingsplan för närvarohantering. Dokumentet är inte daterat och vi kan inom ramen för vår granskning inte styrka att handlingsplanen är antagen i barn- och utbildningsnämnden. Enligt uppgift från intervju är handlingsplanen framtagen i ÖSAM.

Handlingsplanen för närvarohantering beskriver förvaltningens förebyggande arbete för att minska frånvaron på en övergripande nivå för samtliga skolformer från förskolan till gymnasiet. I dokumentet framgår det att ett förvaltningsövergripande frånvaroteam (består av elevhälsoresurser, pedagogisk personal, socialsekreterare, ungdomsenhet och rektor) bedriver ett uppsökande och förebyggande arbete där uppföljning av elevers skolnärvaro används som en indikator för att upptäcka barn i riskzon. I handlingsplanen återfinns punkter för arbetsgång gällande närvaro samt bilagor i form av utrednings- och kartläggningsmallar avseende frånvaro. Handlingsplanen anger *inte* hur frånvaro följs upp på enhets- eller huvudmannanivå.

I intervjuer beskrivs handlingsplanen vara ny och inte fullt ut implementerad på samtliga grundskolor. I intervjuer med representanter från skolenheterna ges det uttryck för att det saknas rutiner för främjande och förebyggande arbete kring frånvaro. Det beskrivs till viss del finnas enskilda rutiner och handlingsplaner inom området men att det saknas ett övergripande frånvaroteam som tar ett samlat grepp om frågan. Vidare beskrivs även informationsöverföringen i samband med årskursövergångar som bristfällig och att det finns en risk att oroväckande frånvaro inte fångas upp tillräckligt bra. Vissa elevers höga giltiga frånvaro lyfts fram som en särskild utmaning.

Enhetsspecifika riktlinjer och rutiner

Vi har för granskningen tagit del av enhetspecifika likabehandlingsplaner och planer mot kränkande behandling och diskriminering för de för granskningen utvalda grundskoleenheterna. I dokumenten framgår det att respektive skola ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling för att alla elever ska känna sig trygga i skolan. Dokumenten innehåller en beskrivning av de främjande insatser och det förebyggande arbete som

ska bedrivas. Samtliga dokument innehåller ett årshjul som förtydligar arbetet med utformningen av likabehandlingsplanerna.

Enligt dokumenten ligger en årlig kartläggning till grund för utformningen av planen. Kartläggningen utgörs bl.a. av en trygghetsenkät och en analys av resultatet av skolornas elevhälsoteam som sedan sammanställs på aggregerad nivå inom förvaltningen. Vidare innehåller dokumenten bilagor som bl.a. begreppsdefinitioner, mallar och handlingsplaner. I två likabehandlingsplaner är respektive skolenhets ordningsregler en bilaga. I övriga fall har vi tagit emot separata enhetsspecifika ordningsregler. Ordningsreglerna varierar i utformning och omfattning. Av likabehandlingsplanerna eller ordningsreglerna framgår det inte när dokumenten är framtagna eller reviderade.

De nya skrivningarna i skollagen kring trygghet och studiero beskrivs inte ha påverkat arbetet med trygghet och studiero i någon större utsträckning inom de utvalda skolenheterna. Tryggheten och studieron i kommunens skolor beskrivs överlag vara hög även om det uppges finnas en del utmaningar i vissa klasser/kring vissa elever. Det beskrivs även redan ha funnits bra rutiner och arbetssätt kring exempelvis hantering av mobiltelefoner. I intervjuer beskrivs även ordningsreglerna vara konkreta och tydliga samt att det finns åtgärdstrappor att förhålla sig till och de intervjuade upplever att dessa följs. Åtgärdstrappan innefattar exempelvis samtal med eleven, samtal med vårdnadshavare och samtal med rektor.

Förebyggande arbete för frånvaro

Vad gäller frånvaro har vi för två av de utvalda skolenheterna tagit del av en enhetsspecifik handlingsplan för att uppmärksamma, utreda och åtgärda frånvaro/rutin vid frånvaro. Vi kan inom ramen för granskningen inte styrka att det finns enhetsspecifika styrdokument för arbetet mot frånvaro vid de övriga utvalda skolenheterna. Inte heller kan vi styrka att den övergripande handlingsplanen för närvarohantering är känd på de utvalda skolenheterna. Som nämnts ovan uppges det i intervjuer saknas ett samlat grepp kring förebyggande och främjande arbete med frånvaro. Arbete i enskilda elevärenden beskrivs överlag fungera.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det finns tydliga och kända riktlinjer och rutiner för arbetet med trygghet och studiero?

Bedömning: **Ja**

Vår bedömning är att det finns styrande och kända dokument på enhets- eller huvudmannanivå för arbetet med trygghet och studiero. Ett utvecklingsområde är att tydliggöra hur målsättningarna ska följas upp och utvärderas.

Vi noterar att det finns ett övergripande styrande dokument gällande närvaro/frånvaro men att detta *inte* är fullt ut implementerad i skolverksamheterna. De intervjuade ger

även uttryck för att det saknas riktlinjer för främjande och förebyggande arbete mot frånvaro, vilket vi bedömer är en brist.

Uppföljning och utvärdering på enhetsnivå och förvaltningsnivå

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att arbetet med trygghet och studiero följs upp och utvärderas på enhetsnivå och på förvaltningsnivå?

lakttagelser

Barn- och utbildningsnämnden följer upp fullmäktigemål i samband med delårsrapport och årsredovisning, vilket nämns mer i nästa avsnitt. Därutöver följs grundskoleenheternas systematiska kvalitetsarbete upp genom en årlig kvalitetsredovisning per läsår. Kvalitetsredovisningen sammanställs sedan på aggregerad nivå inom barn- och utbildningsförvaltningen.

Vi har för granskningen tagit del av enhetsspecifika kvalitetsredovisningar för de fyra utvalda skolenheterna för läsåret 20/21 samt utkast för tre av skolenheternas kvalitetsredovisningar läsåret 21/22. I kvalitetsredovisningarna för läsåret 21/22 finns en analys kopplad till det systematiska trygghets- och värdegrundsarbetet i enlighet med Plan 2024. Det framgår bl.a. att utepedagoger och trygghetsteamets arbete bidrar till en ökad trygghet på skolorna.

Vi noterar att kvalitetsredovisningarna skiljer sig åt vad gäller uppföljning av trygghet och studiero. I en av de fyra kvalitetsredovisningar framgår resultatet av genomförd elevenkät. Av skolenhetens kvalitetsredovisning framgår en negativ trend sedan år 2019 gällande upplevd trygghet bland eleverna. Främst anges skolans allmänna utrymmen som platser där det finns en otrygghet. För en annan skolenhet finns skrivningar kring trygghets- och värdegrundsarbetet och att ett negativ trend kan ses avseende elevernas upplevda trygghet. Ett förbättringsområde för skolenheten är enligt kvalitetsredovisningen att elever ska känna sig trygga i skolan och uppleva studiero i skolans inne- och utemiljö tillsammans med andra elever och vuxna.

Ingen av kvalitetsredovisningarna omfattar uppföljning av studiero. Inte heller innehåller någon av skolenheternas kvalitetsredovisningar en analys/utvärdering av arbetet med trygghet och studiero.

Vi har för granskningen även tagit del av huvudmannens kvalitetsredovisningen för barn- och utbildningsförvaltningen för läsåret 20/21. I tid för granskning finns inte en kvalitetsredovisning upprättad för läsåret 21/22.

I den aggregerade redovisningen för läsåret 20/21 återfinns skrivningar om elevenkätens resultat. I dokumentet framgår det att 94 procent av grundskoleeleverna upplever att de är trygga i skolan och att 91 procent av eleverna upplever att vuxna på skolan bryr sig om dem. Slutsatsen enligt redovisningen är att kommunen generellt har ett gott resultat kring trygghet och studiero.

Vi har för granskningen även tagit del av resultatet från genomförd elevenkät. Av resultatet är det möjligt att utläsa svar utifrån skolenhet, årskurs (åk 1-9) samt utifrån

kön. Följande utläses inom grundskolan per årskurs gällande upplevd trygghet i skolan 2022:

- årskurs 1-3: 92,1 % trygga
- årskurs 4-6: 94,7 % trygga
- årskurs 7: 89,7 % trygga
- årskurs 8: 87,5 % trygga
- årskurs 9: 86,2 % trygga

Den genomsnittliga upplevda tryggheten år 2022 i grundskolan är 91,8 %. I elevenkäten är det även möjligt att läsa anonyma kommentarer som elever lämnat.

Elevenkäten för 2022 visar inga större skillnader i upplevd trygghet bland skolenheterna. I elevenkäten framgår att den upplevda tryggheten för skolenheterna är som lägst 87,1 procent och som högst 97,9 procent. Resultatet mäts utifrån de elever som antingen svarat helt och hållet eller ganska bra utifrån påståendet "jag är trygg i skolan".

Vid intervju med rektorer vid de utvalda skolenheterna uppges det inte, utöver rektorsnätverket, finnas något forum för att mellan skolenheter föra en dialog kring trygghet och studiero. Inom skolenheterna uppges det finnas fungerande forum för att gemensamt, rektor, elevhälsa och pedagoger, föra en dialog kring arbetet med studiero, exempelvis arbetsplatsträff, inom trygghetsteam eller vid elevhälsomöten.

Bedömning

Säkerställer nämnden att arbetet med trygghet och studiero följs upp och utvärderas på enhetsnivå och på förvaltningsnivå?

Bedömning: **Delvis.**

Utifrån genomförd granskning är vår bedömning att det finns en systematik för att följa upp elevers trygghet på enhetsnivå och förvaltningsnivå. Sett till innehållet i granskande uppföljningsdokument bedömer vi dock att dessa *inte* i tillräcklig omfattning innehåller uppföljning och utvärdering/analys av arbetet med trygghet och studiero.

Regelbunden rapportering till nämnden

Revisionsfråga 3: Säkerställer nämnden en regelbunden rapportering gällande arbetet kring trygghet och studiero till nämnden?

Inom ramen för granskningen kommer vi i avsnittet även att beakta uppföljning av arbetet med närvaro/frånvaro.

lakttagelser

Återrapportering av barn- och utbildningsförvaltningens kostnadsutveckling, måluppfyllelse och resultat sker i huvudsak genom delårsrapport och årsredovisning. Vi har tagit del av *Årsredovisning 2021* (antaget av nämnden

2022-03-16 § 22) samt *Delårsrapport januari-augusti 2022* (antagen av nämnden 2022-10-12 § 64) för barn- och utbildningsnämnden.

Delårsrapporten omfattar *inte* någon uppföljning av arbetet med trygghet och studiero eller frånvaro, utan fokuserar huvudsakligen på verksamheternas ekonomiska uppföljning.

I årsredovisningen återfinns bl.a. en måluppfyllelseanalys på en nämndsövergripande nivå samt för respektive skolform. I analysen för grundskolan framgår det att ca 94 procent av eleverna i grundskolan upplever att de är trygga i skolan men att målet är att alla elever ska uppleva trygghet i skolan. I årsredovisningen framgår det att en enkätundersökningen genomförts samt att bl.a. skolans trygghetsteam, systematiskt likabehandlingsarbete, elevhälsans arbete och riktade insatser såsom värdegrundsteman, teambuilding vid stadiebyten, utepedagoger vid låg- och mellanstadieskolor samt mentorsstödande arbete i årskurs 7 - 9 har bidragit till att en stor del av elever upplever sig trygga. Vidare framgår att arbetet med barnkonventionen framgent ska inkluderas i grundskolans främjande och förebyggande arbete kring trygghet och studiero. I årsredovisningen återfinns det inte någon analys av arbetet med närvaro och frånvaro i grundskolan.

Inom barn- och utbildningsförvaltningen genomförs även två årliga utvärderingsdagar tillsammans med skolenheterna i kommunen. Vid utvärderingsdagarna, vilka äger rum i mars varje år, presenterar rektorer för respektive skolenhet resultaten av arbetet som genomförts samt hur arbetet ska utformas framöver. Barn- och utbildningsnämndens godkänner planeringen av utvärderingsdagarna 2022-02-16 § 18 och tog 2022-03-16 § 25 emot återkoppling från dagarna och gav i samband med det arbetsutskottet i uppdrag att arbeta vidare med underlaget. Vi har tagit del av dokumentet *mötesanteckningar* (daterad 2022-03-03) från utvärderingsdagar. I mötesanteckningarna framgår det att elevers trygghet tagits upp under dagarna. I mötesanteckningarna framgår det *inte* att närvaro och frånvaro diskuterats.

Vidare framhålls vid intervju med förvaltningsledning att frånvarostatistik rapporteras en gång per år till nämnden inom ramen för ÖSAM. Vid granskning av nämndens sammanträdesprotokoll framgår att nämnden 2022-04-13 § 21 fått närvaro- och frånvarorapportering för grundskolan 2022. Vid granskning av nämndens sammanträdesprotokoll noterar vi att denna rapportering även lämnats under år 2021. Vi kan dock inom ramen för granskningen inte identifiera att rektor anmält till huvudman att utredning om frånvaro inletts i enlighet med gällande krav i Skollagen.

Därutöver har nämnden fått följande rapportering avseende arbetet med trygghet och studiero samt frånvaro:

- 2022-01-26 § 10 - Efterfrågan om duschbås i omklädningsrum.

- 2022-11-09 § 70 - Rapport om inkomna anmälningar och kränkande behandling eller diskriminering. Enligt protokollet framgår det att verksamhetschef för elevhälsan informerar nämnden om arbetet.

Vid sakavstämning framhålls att enheternas och förvaltningens kvalitetsredovisning för läsår 20/21 behandlats av nämnden i samband med utvärderingsdagarna och att barn- och utbildningsnämnden fått både muntlig och skriftlig redovisning vid detta tillfälle. Vi kan inom ramen för granskningen dock inte styrka av protokoll att barn- och utbildningsnämnden har fastställt huvudmannens aggregerade kvalitetsredovisning för läsår 20/21 eller tagit del genomförd elevenkät.

Bedömning

Säkerställer nämnden en regelbunden rapportering gällande arbetet kring trygghet och studiero till nämnden?

Bedömning: **Delvis.**

Vi bedömer delvis att nämnden säkerställer regelbunden rapportering gällande arbetet kring trygghet och studiero. Vi konstaterar att nämnden får rapportering bl a genom årsredovisning och utvärderingsdagar som delvis bedöms omfatta trygghet och studiero. Sett till innehållet i den rapportering och dokumentation som skett för läsåret 20/21 bedöms dock inte som tillräcklig, särskilt vad gäller uppföljning och analys avseende arbetet med trygghet och studiero. Ett utvecklingsområde är att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att kvalitetsredovisningen *fastställs* i nämnden.

I sammanhanget konstateras även att en del grundskoleenheter samt förvaltningen i tid för granskningen *inte* upprättat kvalitetsredovisningar för läsåret 21/22. Men hänsyn till att läsåret avslutades för sex månader sedan anser vi att nämnden bör säkerställa att sådan uppföljning upprättas snarast. För att uppföljningen ska kunna bidra till utvecklingsinsatser kommande läsår/verksamhetsår bör dokumenterad uppföljning göras i anslutning till läsårets avslut.

Vad gäller rapportering av frånvaro bedöms nämnden erhålla frånvarorapportering årligen, dock inte de anmälningar som ska ske från rektor till huvudman vid utredning.

Åtgärder vid behov

Revisionsfråga 4: Säkerställer nämnden att det vid behov vidtas aktiva åtgärder av skolenhet eller huvudmannen?

lakttagelser

Av årsredovisning 2021 framgår en del åtgärder kopplat till trygghet och studiero. Samtidigt kan vi vid granskning av barn- och utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll *inte* styrka att några åtgärder vidtagits under år 2022 med bäring på trygghet och studiero. Vi noterar att barn- och utbildningsnämnden, i samband med att de fått återkoppling från utvärderingsdagarna i mars 2022 som enligt uppgift omfattar kvalitetsredovisning för grundskolan läsår 20/21, beslutat att ge arbetsutskottet

i uppdrag att arbeta vidare med underlaget. Av protokollet framgår dock *inte* om arbetsutskottet ska bereda eventuella åtgärder utifrån underlaget, eller om det avser arbetet med trygghet och studiero.

Som även nämnts i föregående avsnitt har kvalitetsredovisning för läsåret 21/22 inte färdigställts på enhets- eller förvaltningsnivå. Vi noterar även att det i enheternas utkast till kvalitetsredovisningar för läsåret 21/22 lyfts att en negativ trend kring upplevd trygghet kan ses vid dessa skolor.

Vid intervjuer beskrivs att det pågår ett löpande utvecklingsarbete inom området trygghet och studiero på verksamhetsnivå. Det beskrivs bl.a. beslut om en utökning av tjänster i form av elevcoacher samt att det förts dialog med nämndens arbetsutskott gällande lokalfrågor och ombyggnationer för att stärka tryggheten på skolorna. Det beskrivs även att kommunstyrelsen år 2019 tillfört medel till barn- och utbildningsnämnden efter att barn- och utbildningsförvaltningen uppmärksammat brister kring den upplevda tryggheten i studiemiljön. Då detta beslut togs utanför den tidsram som denna granskning är avgränsad till redogörs det inte ytterligare för detta beslut. Åtgärder som vidtogs år 2019 uppges vid intervju med förvaltningsledning ha avslutats då tryggheten bedömts ha ökat inom grundskolan.

Bedömning

Säkerställer nämnden att det vid behov vidtas aktiva åtgärder av skolenhet eller huvudmannen?

Bedömning: **Nej.**

De brister som identifierats avseende rapportering av arbetet kring trygghet och studiero bedöms påverka nämndens möjlighet att uppmärksamma eventuella brister och därmed säkerställa att åtgärder vidtas vid behov.

Vi konstaterar dock att det inom skolenheterna pågår utvecklingsarbeten med bäring på trygghet och studiero.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hultsfreds kommun genomfört en granskning av trygghet och studiero. Syftet med granskningen är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet med trygghet och studiero samt frånvaro.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att barn- och utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig styrning och uppföljning av arbetet med trygghet och studiero samt frånvaro.

Den samlade bedömningen baseras på de för granskningen antagna revisionsfrågorna.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- att barn- och utbildningsnämnden säkerställer en tillräcklig uppföljning och utvärdering av arbete med trygghet och studiero på såväl enhets- som huvudmannanivå.
- att barn- och utbildningsnämnden fastställer kvalitetsredovisning för grundskolan årligen samt säkerställer att uppföljning sker i närtid till avslutat läsår.
- att barn- och utbildningsnämnden säkerställer att gällande styrdokument för frånvaro är kända och implementerade inom grundskoleenheterna. Vidare rekommenderas nämnden att utveckla styrande dokument till att omfatta främjande och förebyggande arbete mot frånvaro.

December 2022

Caroline Liljebjörn

Michaela Nyman

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Hultsfreds kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av belutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.